

Թ Ի Տ Ա Կ

Բ Ի Ւ Զ Ա Ն Դ Ե Ա Ն

Ի Ւ Ն Դ Ր Ո Յ Հ
Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն Ա Ր Ը Ա Ր Ո Ւ Կ Ե Ա Ց

1814.

29. 30. Ա Պ Ր Ի Լ:

Ի Ն Կ Ի Լ Դ Ի Ռ Ա Վ .

Լ հ ա ր ա ս . 5 Ա պ ր է լ :

Սոնինկ Ք հ ր օ ն ի ք լ ի ն կ ի լ դ է ռ ո ռ ա փ գ ա զ է թ ա ն մ ա ր ո փ 2 1 ի ն կ ր պ ա տ մ է ա ս հ ե տ և ե ա լ պ ա տ մ ո ւ թ ե ր Լ ո ւ տ Վ է լ լ ի ն կ ծ օ ն ի ն թ ղ թ ե ր է ն հ ա ն ա ծ :

Պ ա ր ո ն Է ր օ լ է ս Ս պ ա ն ե օ լ ց ի ն ե ր ո ւ ն Ճ է ն է ռ ա լ ք Փ ա թ ա լ օ ն ի փ մ է ջ մ է կ ա ղ է կ հ ա ս ր ը մ ը բ ա ն ե ց ո ւ ց՝ Գ ր ա ն ս ր զ ն ե ր ը խ ա բ ե լ ո ւ հ ա մ ա ր ։ ա ս ի կ ա թ ու լ մ ը մ ը ձ ե ռ ք ձ գ ե ց Ս ո ւ ք է թ Փ ը ր ա ն ս ր զ ի մ ե ծ Ճ է ն է ռ ա լ ի ն ս տ ո ր ա դ ր ո ւ թ ի ք , ո ւ ի ր ե ն ք ո լ է ս դ ր ա ւ մ է ջ ք հ ր ա մ ա ն ն ե ր , ո ր կ ը ձ ե ա ն ա ր ս ա ն ե թ ի գ ր ա ն ս ր զ ի ն Ճ է ն է ռ ա լ ք կ ը զ է ր կ ո ր , ո ր ո վ չ ե տ և թ ղ թ ի ն ս տ ո ր ա դ ր ո ւ թ ե ր ք ր ա ն ս ր զ ի Ճ է ն է ռ ա լ ի ն ն է ր , և ա յ ս պ է ս խ ա ր ե ց Է լ է ս ի տ ա փ , Մ է ք վ լ ի ն է ն ց ա փ Մ ա վ յ օ ն ի բ ե ր դ ե ր ո ւ հ ր ա մ ա յ օ ն ն ե ր ո ւ ն շ ո ւ տ մ ը պ ա ր պ ե լ ո ւ հ ա մ ա ր ա ն տ ե ղ ե ր ը : Ա ս կ ա ր գ ա տ ո ւ ր ո ւ ն ն ե ր ը մ է կ է ն կ ս ի ս տ ա ր վ ե ց ա ն ։ ե ր ե ր ո ր Փ ր ա ն ս ր զ ի պ ա հ ա պ ա ն զ օ ր ք ե ր ը բ ե ր դ ե ր է ն դ ո ւ ր ս ե լ ս ն ն է , մ է կ է ն պ ա շ ա ր վ ե ց ա ն ո ւ գ ե ր ի ե ղ ա ն : Ա ս կ ի ց յ ա յ տ ո ն ի կ ե ր ե ն ա յ թ է ո ր չ ա փ զ գ ո ւ շ ա լ ք բ ա ն է օ լ ո ւ ր օ լ մ ա զ թ ղ թ ե ր ո ւ լ ի ք ա ն ո ւ ն ը գ ր ե լ ք , զ է ր է մ ա յ ս պ ի ս ի խ ա ր դ ա խ ո ւ թ ի ն ե ր ո վ շ ա ն մ ե ծ չ ա ր ի ք ն ե ր ո ւ լ ս է ա ր դ ե լ ե ց ի ն դ ա շ ա կ ց ա ց ա ո ւ ա շ ե ր թ ա լ ք : Ա ս ա տ ե ն ն ն ե ր ը Մ օ ն թ Մ ա ր օ ն ո ւ լ Ա կ է ո ւ ք ա լ ա ք ն ե ր ը ա ռ ի ն դ ա շ ա ն կ ի ց ն ե ր ը , ո ւ ա ս ե ր կ ո ւ ք ա ղ ա ք ն ե ր ո ւ ն մ է ջ ա լ մ ե ծ մ ե ծ լ ց ո ւ ն մ ա ղ ա զ ա ն ե ր գ տ ա ն : Մ ի ր է ն է օ ն Հ ո օ բ ի ս ի լ ի ն է կ է ն է ռ ա լ ք փ ե տ ր լ ա ր ի 2 4 ի ն ա ն ց ա ւ Ա ս ո ւ ր գ ե տ ո ւ լ ք ի չ մ ը կ ո տ ր ը լ ւ լ ։ Ա ս պ ա տ ե ր ա զ ն ե ր ո ւ ն մ է ջ կ ո ր ս ը ն ց ո ւ ց Լ ո ւ տ Վ է լ լ ի ն կ թ օ ն Ճ է ն է ռ ա լ ք 2 5 0 0 :

Հ ա ս ա ն ի ն կ ի լ դ է ռ ո ռ ա Լ ո ւ տ Վ է լ լ ի ն կ թ օ ն թ ղ թ ե ր ը Ս ա ն Ս է լ է ր է ն ո ր գ ր վ ա ծ է ր :

մ ա ր ո փ հ ե ն ։ ա ս թ ղ թ ե ր ո ւ ն մ է ջ ը կ ը պ ա տ մ ը վ է ր ա ն յ ա ղ թ ո ւ թ ե ն ե ր ը , ո ր ը ր ա ւ ա ս Ճ է ն է ռ ա լ ք հ ա ր ա ւ ա յ ի ն ֆ ր ա ն ս ա յ ո ւ մ է ջ : Մ ի ն ը ն փ ե տ ր լ ա ր ի վ ե ր ջ է ր ը ը ր ի ն զ ա ն ա զ ա ն պ ա տ ե ր ա զ մ ն ե ր ո ւ լ ո ր գ ո ւ կ ո ւ է ի ն ե ր ը ի ր ա ն ը վ ի ր ա ւ ա յ ո ւ լ ի ց ա ն ։ ո ւ ր ա ն կ ի լ ա ր ի մ ա ր է յ ա յ ե ղ ա ւ ա յ ի ն է ր ո ւ լ ո ւ շ ա կ ա ն ի ս ի ց ա ն է ր ո ւ լ ։ պ ա տ ե ր ա զ ն ե ր ո ւ ն մ է ջ կ ո ր ս ը ն ց ո ւ ց է ր ։ ի ն ա կ ի ց ն ե ր ը , ո ւ ա ս ե ր կ ո ւ ք ա ղ ա ք ն ե ր ո ւ ն մ է ջ ա լ մ է ծ մ է ծ լ ց ո ւ ն մ ա ղ ա զ ա ն ե ր ը գ տ ա ն : Մ ի ր է ն է օ ն Հ ո օ բ ի ս ի լ ի ն է կ է ն է ռ ա լ ք փ ե տ ր լ ա ր ի 2 4 ի ն ա ն ց ա ւ Ա ս ո ւ ր գ ե տ ո ւ լ ք ի չ մ ը կ ո տ ր ը լ ւ լ ։ Ա ս պ ա տ ե ր ա զ ն ե ր ո ւ ն մ է ջ կ ո ր ս ը ն ց ո ւ ց Լ ո ւ տ Վ է լ լ ի ն կ թ օ ն Ճ է ն է ռ ա լ ք 2 5 0 0 :

Ի Դ Ա

Ի Դ Ա Լ Ի Ա .

Վ Հ Ա Ր Ե Ւ Հ . 2 5 Ա Ր Ե Ւ Տ :

Ա էնէտիկի քաղաքը երբոր պաշարմլեցաւնէ, քաւական կերակրոյ պաշար կար քնչեն մէջ, և հէնէկը չէր կարծէր՝ որ այսափ երկայն երթայ պաշարումը, անոր համար առջի բերանները շատ այնպա մէկ նեղութիմը չէին քաշէր ժողովորդները նկատամամբ կերակրոյ, միօյն թաղէ միսը պակսեցաւ՝ զերիմ ասկիայ դրսէն կուգար, բայց երբոր սկսաւ քիչը սուղնալ բաներնէ և միշտանին քիչ քիչ են բակաւոր պակսինէ, ամմին խանութպանները, ամմին բանունորները դուրս հանեցին իւրենց քովին խանութիւ աշկերոնները . ատմնց շատը որ աւուրջեցով միայն կապրէր, բան գործ չունենալով ու սատակ չիկրնալով վաստըկիլ, ատմին անդին ինկուծ մէկէն մէկալէն կըմուրախն . առաջ որ մասնաւոր տեղ կար աղքատներու, ու տէրութե ըստակը պակսելով՝ վէին ասոնք, տէրութե ըստակը պակսելով՝ զասոնք ալ գուրս հանեցին, և այսպա շատ ցաւ քաղաքին մէջ աղքատները, և ողորմելու թիւ օրէ օր սկսաւ շատնաւ:

Երբոր տէրութե ըստակը պակսեցաւնէ Սէռաս ֆրանսըկին մէծ Ճէնէռալը՝ որուն յանձնըլած էր բոլոր քաղաքին կառավարութիւր, Յ միլիոն տուրք ձգեց միայն պատիրակեաններուն վի, և առած ըստակին տեղը կուտար պազիրկեաններուն միվա՛՝ որ քիշը պաշարվէլէն առաջ բերեր լցուցեր էր տէրութիւր Վէնէտիկին մաղարանները : Ասկից քիշմը վերջը նորէն շիլիոնալ ձգեց . շատ պազիրկեան ստակ չիտալուն պատճառաւ բանտը դրսվեցան: Ասկից ետև նորէն ստակ պէտք եղանէ հնարեց մէկ կերպմը ստակ ժողվելու; կար շատ տուներ, խանութներ՝ որ էր կրօնաւորաց, և անոնց կէլիրովք կապրէին, և երբոր վերցուցին կրօնաւորներնէ, աս տեղերը բոլոր տէրութիւր զապթ ըրաւ, ուստի բոլոր քիշին վի տուրք ձգեց, իւրաքանչիւր մարդու իրեն աստիճանին կէօրէ, և ասոնցնէ ժողված ստակին տեղը կուտար ան տուներէն կմ խանութներէն, և այսպէս մէկ կողմէն ժողվուրդը չէր կրնար ըստակ վաստըկիլ, մէկալ կորմանէ տէրութե ստակ կուտար, և ով որ մահանայ կրնէր և ըստակը չէր վէարենէ, մէկէն կընրկէին անոր տունը տասը տասիւրէկու զինուոր, և զիշմարողը պէտք էր որ զասոնք իրեն խարժովք պատհիր, և որովհետև այսպա տահա սուղ կընըս տէր իրենց, անոր համար վերջապէս մարեր նին կըհամանէր ու կերթային կըվշարէին ըստակը : Անթիւ անհամար աղքատներ իրիկ վան ատեն սօխախը կելախն ու ողորմութիւր նընդդրէին ողբով լացով:

Քաղաքը երկու ամիս պաշարեալ մնալէն ետև մէջի եղած ալիւրը պակսեցաւ, աս պատճառիս համար տէրութէն հրաման ելաւ՝ որ ամմին տեղ ջաղացըներ պէյթ մէնէր շինեն իւրաքանչիւրը իրմն համար, ասկից ետև բոլոր քաղաքին մէջ ջաղացըներուն շամաթան իրլթն գիշեր ցորեկ կըսվէր, բայց ինչ պիտոր ըլլար այսպիսի մէծ քաղաքիմը այնպիսի ջաղացըները ալիւր հասցընէլ, աս պատճառաւ հացնալ հէմ պակսեցաւ, հէմ սուղցաւ, աղքատները շամաթայ վերցուցին տէրութէն թէ կըմեռնինքիոր և ստակ չունինք որ հացդնենք, անոր հմբ հրաման իրկեց տէրուել ամմին ֆուռուն միներուն՝ որ թէերէ հաց շինեն աղքատներուն համար և աժան աժան տան անոնց՝ ով որ տէրուէ թուղթը ուղիղ լուրդ ուղինէ տէրի, հրաման ելաւ որ արգելվի ամմին տեսակ խմորելին շինելը՝ բաց ՚ հացէն :

Ասկից զատ ինկար քիշին մէջ մէկ քէշ փոխաղբական հիւանդուենմը՝ որ շատ մարդ կըմուցընէր, բայց աւելի զինուորներեն քան թէ քիշացիներէն, ասոր համար տէրութիւրորոշեց մէկ մասնաւոր հիւանդանոցմը՝ որ ամմին աս տեսակ հիւանդները տարըմի ան հիւանդանոցը, և սասաիկ հրաման բժիշկներուն որ իմանանցունանպա թէ մէկը նոյն հիւանդուացերէ, մէկէն հոյն խրկել տան: Այսպանելուն նեղուն վի գալում ժողովուր դը մէծ յօսահատուե մէջ ինկեր էր, և չէր դիտէր թէ ինչ ընէ, և օր աւուր վի կըսպասէր թէ մէկ ուրամալի ազատուե խապարմը տանուն՝ բայց հըս մէկ բանմը չէր լըսվէր . ամենէն մէկ յօսմինալ չիկար՝ որ զահնակիցները պատերազմով առնուն քիշը, զերէմ Վէնէտ տիկ քիշը այնպէս ամրացուցած էին որ նոյն իոկ էնցիէները ըսեր էին որ ան քիշը պատերազմունցուն վէիրէ դիրսէն երբեմն ծածուկ ու տէրութիւր բանէ իւրաքանչիւրնէ բանէ առջինինպէս սուղ էր . իրաւոր քաղաքին մէջ բան չէր պակսէր, բայց ամմին խանութպանները կըպահէին իրենց ունեցած ծը՝ որ ժամանակը հիմայ է ըսելով կուզէին վաստըկիլ, երբոր տէրութիւր բանիմը դին կորուցէրնէ, նոյն բանէն զրեթէ հըս չէր դընչըլիք քաղաքին մէջ, զերէմ մէկէն կըպահէին աժան աժան չիծախելու համար :

Հոստեղը զնենք թէ որը սկսակ ողցան գլխաւ որ ուտելուքները : Վէնսին օխան 9 զիշը և անալ գէշ կմ ստակած եղան . բրինծին օխան 3 զիշ 10 փարայ . թէրէ եաղցին օխան 16 զիշ . ալիւրին օխան 2 զիշ 10 փարայ . դինին օխան 3 զիշ, և անալ գէշ . մէկ պղտիկ ոյնայ

խոայ ի իլեմը 3 զիշ. մէկ հավավմը 15 դիշ
մէկ օխայ ձուկը 3 զիշ. մէկ հաւմը 10 դիշ.
մէկ հաւկիթմը 10 փարայ. ձիու միսին օխան
2 զիշ. 8 տրէմ մէ հացը 4 փարայ. մէկ կաչ
տումը 2 զիշ 10 փարայ:

Այս բաներս կըքնայ ըլլալ թէ մէկ ուրիշ
քնիքմը մէշ ալ սուլ ըլլալ, բայց Վէնէտի
կին ժողովուրդը առատուե վարժեր էր նէ
իրեն մեծ բանմը կերևնար, առաջ որ մէկը
5 կմ 6. ստակի հացով կապիք բոլոր օրք՝ աս
տաեն 50 ստակ չէր բաւեր միայն հացին, առ
սոր նման ուրիշ բաները:

Երբոր բարեկենդան նկան բոլոր ժողո
վուրդը տրատմուք լցոյած հիշ մէկ ուրախու
թիմը ըըրին, մէկ քանի ճահիներ մէկօրմը
մասինարայրվ դրւրա ելաննե, հալիսր ասոնց
վը թափեցան ու սկսան արհամարհել, և թէ
որ մասինարաները ձեռնվին լինար՝ բոլոր կը-
պատուեին վրաներնուն զդեստաները:

Այսափիսի թշուառուք ու ողորմելութք
հասան մինչև ապրիլ: Ապրիլի 5ին, 3ին, 3
ինկիթի պէյշիկ նաև, մէկ քամինմընալ մանր
պատերազմական նաւեր եկան երկած նետե-
ցին ու կեցան Վէնէտիկի նաւահանգիստին
առջևը, ամին օր թօփեր նետելով ուրա-
խութե կընէին, կըքանային նաև Գրանսորդի
պայրախ, բայց աս բանը հիշ մէկը չէր կըր-
նար խմանալ թէ ինչ կուզեր իմացընելատով,
մէկը անդին բանը լըմբնած ըլլալով եկերեն
հոս խմացընելու համար ժողովրդեան. աս
նաւերը երկած նետած կեցան մինչև ապրիլ
լի 20ը:

Երբոր դաշնակիցները Փարէզ մտան, և
Նաբօլէնը աթոռեն վար ձգեցին և մէկ առ-
ժամանակեայ կառավարուիմը դրին Գրան-
սընին վրայնէ, շրւտմը աս տէրութէն դժիռ-
զնաց ամինն պաշարել բնիքներու Ճէնէռալ-
ներուն որ քիշները յանձնեն դաշնակցաց.
եկան նաև աս հրամանը ապրիլ 20ին Վէ-
նէտիկի Ճէնէռալին ալ, որ 44. սահամելվան
մէջ պարպէ քիշը. ապրիլ 20ին եկան մտան
դաշնակցաց դեսպանները Վէնէտիկ՝ տեղին
տեղը համար պահանջելու Գրանսորդի Ճէ-
նէռալին:

Վէնէտիկին ժողովուրդը՝ որ սաստիկ նե-
ղութե մէջ ինկած ըլլալով, աս պաշարման
պատճառաւ, մարդ կըքնայ երևակայել ի-
րենց ուրախուեր. աս դեսպանները քաղքին
մէջ ուրտեղ որ կըքալէինէ, անհամար տղաք,
մարդիք տոջենուն ինկած կըկանչէին կեց-
ցին կեցցին մեր աղատիչները: Բոլոր քա-
ղաքը ուրք ելած ուրախութէ՝ մէկը մէկալին
կըլազէր աւետիս տալու. և որովհետեւ Փա-
րիզու. ծերակոյար գիշու ըրեր էր որ ամմին
Նաբօլէնին նշանները արձանները ջընջըին.

տէի, անոր համար դաշնակցաց դնուպաննե-
րան առաջին գործքը ան եղաւ որ վերցու-
ցին քաղքի հրապարակին մէջէն Պօնաբառ-
թէին տընկըլած արձանը՝ որ տընկել տըվեր
էր մէկ երևելի ըլֆուտ պազիքեանմը ի-
րեն խարճով. Երբոր ժողովուրդը իմացաւ
թէն Նաբօլէնը վար ինկերէ իրեն կայսերու-
թէն, և ֆրանսըները Վէնէտիկին ելան
երթանալիտոր. դիզիւցան աս արձանին առ-
ջեր, մէկը կըքը Փրերէ, մէկալ երեսը, վարն
կըթընէիր, մէկ ուրիշմալ զլիսուն վար կընե-
տեր. և վերջապէս ամմին տեսակ արհամար-
հանքներ կընէին, այնչափ անհամար հալի
ժողովը էր արձանին առջևը՝ որ հէմին կը-
տոր կըտոր կուղէին ընել, անոր համար նոյն
տանը չամարձակեցան վար առնելու, այլ
ամմին մեքնաները պատրաստեցին ոոյ զե-
գիշը ատեն վար առնուն. բայց ժողովուր-
դը ինէլմը ատեն սպասեց արձանին առջևը
և մէկ բերան կըկանչէին, վար առէք սա
շունը, ջարդեցէք բճացուցէք աս բռնաւու-
որին նշանը՝ որ իրեն վառամոլութէն հա-
մար բօլոր աշխարհը տակնուլըրայ ըրաւ, աս
միջոցիս արձանին տակի մակադրութէը մի-
այն վերցուցին: Երբոր գիշերը եկաւնէ ամ-
մին ժողովուրդը նւրաքարչւրը իրենց տեղը
քաշվեցան. առաւօտը կանուխ վար առին
արձանը. ժողովուրդը նորէն եկաւ դիզիւ-
ցաւ հոնտեղը արձանին վը. ու նորէն սկսան
արհամարհէլ թքնել երեսը և այսպէս ար-
ձանին ոտքներէն ըրովան կապած միւրիւք
էմիշը ընելու տարին մինչև ինկելին առջևը,
ու խայլը դրած վերցուցին տարին Սրբոյն
Գևորգայ կըլլին՝ որ է Վէնէտիկին առջևը.
գիշեցինանաւ ան արձանը որ Վէնէտիկին հրա-
պարակին մէջ նոր շինած սառային վրան էր:
Գրանսորդին Ճէնէռալը ամմին կողմէն պար-
պեց իր զօրքը: Ապրիլ 23ին Նէմցէին զօր-
քը Փուղինա ըսված տեղէն մավունաներու
սկսան կըլի Վէնէտիկի. էն առաջ տիրապէ-
տեցին բոլոր բնրդերուն, վելիչը թէդրական
տեղերուն, և էն վերջը քաղքի հրապարա-
կին. և Գրանսորդներնը մէկ ուրիշ կողմէն
ցամաքը կելլախն, ու կերթախն կըժողվութէին
Մանգիւ՝ ուրաեղ պիտոր գար իրենց վեր-
ջի որոշմունքը: Գրանսորդները կուղէին տա-
նել նաև բոլոր դալեան զօրքերը, և խելմը-
նալ ասոնցմէ համբայ ելան գացին, բայց
վերջը ուրք կոխեցին՝ թէ մենք չէնք ուղէր
ծառայել Գրանսորդի, այլ կուղէնք Նէմցէին
զինուոր ըլլար, անոր համար դաշնակցաց
դեսպանները թող չիտըլին որ երթան դա-
շնակցանալ:

Մայիսի 1ին. 2ին բոլոր Վէնէտիկին
գուրս ելան Գրանսորդները և տիրապէտեցին
Նէմցէ

Նէմցէները , բայց ոչ իբրև արքաղաքին ,
այլ առժամանակեայ յանուն բոլոր դաշ-
նակցաց , պիտի հիմակվան հիմայ Նէմցէի տակը
մնայ մինչև ըլլայ վերջի որոշմունքը . աս պատ-
ճառաւ թէպէտ Նէմցէն տիրապետեց քաղա-
քին , բայց մէկ փոփոխութեմը ըըրաւ նկատ-
մամբ քաղաքին կառավարութելը , ինչպէս որ
էր Փրանսը ին ատեն այնպիս թողուց , ամ
մէն տուրքերը , դատապահները , հէօմրիւկ-
ները հանդերձ իրենց պաշտօնատէրներով .
փոխեց միայն մէկ քանի պաշտօնատէր :

Պօջնէա . 31 Մարտի :

Վարտի 31ին շատ մեծ ուրախութիւն ու
ցնծումն եղաւ Պօջնէացիներուն Սրբազնան
Պապին հոն հասնելուն համար : Առաւո-
տեան սահաթը 11ին ու մէկ քառորդին ի-
մացուցին բոլոր քաղաքի ժողովրդեան թօփ
նետէրլվ ու բոլոր զանկակները զարնելով
թէ Սրբազնը կըմշտնակոր քաղաք . բոլոր
ժողովուրդը Շառաւաջ գացին և այսպիս շուտ-
մը ձիերը քակեցին առապաներէն ու ինելմը
տեղ քաշեցին առապան : Երբեմն կերենար
Սրբազնը ժողովրդեան իրեն առապայի
պատուհանէն ու օրհնուեն կուտար . և ժողո-
վուրդը իրենց ուրախուե այնափի շամաթայ
կնէին մինչև Սրբազնը իրեն առապային
երեցաւ ու յօրդորեց զժողովուրդը սանոյշ
կերպով որ քիչը համդարտին : Հոնտեղի ե-
կեղեցականներուն ժողովքը որ կուղէին թա-
փորով մօտենալ Սրբազնը առապային քո-
վը , բայց անկարելի եղան՝ անթիւ անհամար
ժողովրդեան բազմութելը համար՝ որ պա-
տերէին ըսրս կողմէն Սրբազնին առապան :
Որովհետեւ առ միջոցին Սաբօլին թագաւորը
հոս էր , անոր համար հրաման տրվաւ որ ամ
պատրաստութել տեսնըլի քիչըն մէջ փա-
ռաւուր ալայով ընդունելու համար Սրբա-
զնը , քաղաքապետը ու բոլոր քաղաքի իշ-
խանները ու դատաւորները հաքված իրենց
լուայի զգեստով գացին մինչև քաղաքին դու-
ռը , որ սրբազնը ներս մտնալու ատեն ընեն
իրենց յարդութիւն : Ան համբաները ուսկից
նացաւ Սրբազնը բոլոր զարդարված էր
քէմիսաններով ու ուրիշ զարդերով , նմանա-
պէս զարդարված էր բոլոր տուններուն պա-
տուհանները . քաղաք մտնալունպէս էն ա-
ռաջ ժամ գնաց ու հոնտեղը քիչը ալջթք
ընելէն ետև , բոլոր ժողովուրդը գացին ուս-
քը պագնելու , և ինքնամ տրված Փափական
օրհնութել ժողովրդեան :

Ասկից վերջը եկաւ Սաբօլին թէրինալ

Աս գործքս որ է պատմութիւն հիմակվան ատենիս , տասնըհինկ օրը մէջը կըտրավի .
Դէսէսէսիկ Դէսէսս Սրբութն Ղաջարու :

իրեն պալատականներով այցելութիւն Սրբա-
զնին , և խելմը ժամանակ ծածուկ խօսե-
ցան մէկզմէկու հետ , և Սաբօլին թէրը թող
շխտրված Սրբազնին որ ինքնալ այցելութիւն
գայ իրեն , ըսելով թէ հոգնած ու չարչար-
ված էք ճամբարութիւն : Անկարելի է ստո-
րագրել ժողովրդեան ցնծուելը ու աղաղակը
որ դիղված էին , ան ճամբաններուն վը ուսկից
կանցնէին կոր Սրբազնը ու թէրը մէկտեղ .
Ճամբաններուն մէջ երբեմն կեցցէ Սրբա-
զնն փափր կըկանչէին և երբեմն կեցցէ թէա-
գաւողը :

Այսպիսի ուրախութիւն ու ցնծումով աս
հանդէսը լրմշնցրնելէն ետև , քաղաքապետը
թագաւորին հրամանաւ կարդագրեց որ գի-
շերը փառաւոր լրւսաւորութիւն ըլլայ , աս
պատճառաւ բոլոր ժողովրդերը կըջանային
մէկզմէկ պատրիկը ընել իւրաքանչեւր իրեն
կարողութիւն էկօրէ ստակ տաղով աս փառա-
ւորուելը համար որ պիտոր ըլլար եկեղեցոյ
արժանաւոր գլխուն ու առաջնորդին հա-
մար , և այսպէս փառաւոր լրւսաւորութիւն
եղաւ քաղաքին մէջ որ ամեննեին չիմացվեցաւ
թէ գիշերէր , գէրէմ ցէրքին էն ցած տեղերը
պիէկ փառաւոր զարդարված էր ճարպներով:

Ասկից ետև Սաբօլին թէրը գրեց թուղթ
իրեն տէրութե ամիսն ենպսերուն որ հանդի-
սաւոր շնորհակալութիւն ընեն այ Սրբազնին
որչ առողջ գառնունքուն համար իրեն գերու-
թիւ : Ապրիլ Մէկին Սրբազնը գնաց այ-
ցելութիւն Սաբօլին թէրին՝ ստած իրեն փա-
ռաւոր առապային մէջ , և առջևէն կերծար
կոր մէկ ձիաւորներու գունդմը՝ թէրպակն
պահապաններուն գունդէն , աս գիշերալ
ժողովուրդը իրենց քովէն նորէն փառաւոր
լրւսաւորութիւն ըրին քաղաքին մէջ :

Պէսդինկ Ինկիլիզ ծովային ճէնէռալը ո-
րովհետև Պօջնէա էր , շատ անդամ տեսնը-
վեցաւ անոր հետ ալ , և վերջի անդամ տես-
նըլիքուն , Պէսդինկ ճէնէռալը ընծայեց Սր-
բազնին մէկ փոկցայի ժուղիթ մը 5,000
ուսկիի Ինկիլիզ թագաւորին կողմէն էրեն
ճամբու խարճախ :

Ապրիլի 22ին Սրբազնը ճամբայ երա-
անկից նոյնպէս փառաւոր համդէսով , ու
գնաց դէս ի լուծար :

Ապրիլի 18ին Ճէնօվա քաղաքը յանձնըվե-
ցաւ գաչչագրութիւն Ինկիլիզներուն՝ որոց
գլխաւոր ճէնէռալը էր Լոռու Ակելիսամ Պէս-
դինկ : Աս ճէնէռալը էր գլխաւոր հրամայօլ-
քուրու ինկիլիզ զօրուել վը որ էր միջնէրկրա-
կան ծովուն մէջ :